

BESTYRELSENS BERETNING
ved formand Jørn Dalby

GENERALFORSAMLING DEN 7. MARTS 2016

I

**SAKSKØBING SPORTSCENTER
I SAKSKØBING**

1. Indledning	1
2. 2015-kampagnen – en kort kampagne med det næsthøjeste udbytte	1
3. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen	3
4. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen	5
5. Foreningen og øvrige aktiviteter	8
6. Færdselsgruppen v/ Knud-Erik Clausen	10
7. Uændret pris på kvoteroer i 2016	12
8. Fremtiden, fra 2017	13
9. Afslutning	20

1. Indledning

Vi har for efterhånden nogle måneder siden afsluttet kampagnen 2015 og en ny dyrknings sæson 2016 står for døren, men det er hverken 2015 eller 2016 som kommer til at præge beretningen i dag. Jeg er også sikker på, at det ikke er det, som står øverst på listen hos jer, der er mødt op.

Det er i stedet vilkårene i 2017 og frem, som optager vores tanker og vil sætte dagsorden for vores generalforsamling. EU's sukkerkvoter og mindsteprisen på roer ophører i 2017. Det samme gør vores nuværende Brancheaftale, som sætter rammerne for roedyrkingen. Siden maj måned sidste år har vi haft et utal af møder med Nordic Sugar for at finde frem til, hvordan de fremtidige vilkår skal se ud, men desværre er vi endnu ikke nået til noget resultat.

Vi har gennem en lang årrække opbygget vores nuværende Brancheaftale med alle de bestemmelser, vi kender i dag. Den indeholder mange gode ting, som fungerer godt for os alle, men vi skal selvfølgelig være åbne for ændringer og nyskabelser, såfremt de kan føre til forbedringer og øge konkurrenceevnen for sukkerroerne og sukkerproduktionen i Danmark. Men det er også vigtigt, at ændringer peger i den rigtige retning. Indtil nu har vi været vidne til, at Nordic Sugar fra den anden side af bordet har kastet rigtig mange dele af den nuværende Brancheaftale op i luften – eller jeg skulle måske sige i skraldespanden – hvor de i stedet har foreslået nye ting, hvoraf noget hverken er til gavn for roedyrkingen eller sukkerproduktionen, tværtimod!

Vi har taget små skridt fremad på møderne på nogle punkter, men desværre må vi især på spørgsmålet om omsætning og forvaltning af sukkerkontrakterne konstatere en markant uenighed, hvor der aktuelt ikke er tale om fremskridt men tilbageskridt. Når – og jeg siger *når* vi har en aftale på plads for 2017, venter der uden tvivl en ny fremtid med en behård konkurrence mellem sukkerproducenterne i EU. Danmark skal fortsat være en sukkerproducent i Europa, og derfor skal vi også på et tidspunkt i mål med en aftale, inden vi skal ud og så roer i 2017.

Lige nu ser det vanskeligt ud, og det er usikkert, hvilke vilkår vi har fremover, men det er samtidig vigtigt at understrege, at usikkerheden ikke går på, om vi fortsat skal dyrke roer og producere sukker i Danmark. Her har Nordic Sugar fortsat klart tilkendegivet, at der også fremover skal dyrkes roer og produceres sukker i Danmark på et niveau, som vi kender i dag på de to fabrikker i Nakskov og Nykøbing. Det bakker vi helt op om fra Danske Sukkerroedyrkere, men grundvilkårene skal naturligvis også være fair og rimelige og have et indhold, så det fortsat er attraktivt for os at dyrke roerne.

Jeg vender tilbage med en udførlig omtale af hele situationen vedr. 2017. Herudover skal vi selvfølgelig også huske at glæde os over en veloverstået 2015-kampagne samt give en omtale af de områder, vi arbejder med.

2. 2015-kampagnen – en kort kampagne med det næsthøjeste udbytte

Hvis vi kaster et blik tilbage på 2015-kampagne, kan vi glæde os over et godt resultat med et udbytte på 13,1 tons sukker pr. ha. Hermed nåede vi det næsthøjeste udbytte nogensinde. Det var der ikke mange, der havde forventet efter det kølige forår, men en imponerende tilvækst i efteråret bragte det flotte resultat i hus. Samtidig var det roer af en god kvalitet, hvor renheden dog faldt noget til slut pga. den megen regn.

Til gengæld nåede vi en bundrekord, når vi ser på arealet med roer. Blot 24.800 ha, hvilket er det markant laveste areal i nyere tid. Kampagnen blev derfor også udsæd-

vanlig kort med kun 83 dage fra start til slut. Vi begyndte kampagnen med de første indvejninger den 1. oktober og sluttede med de sidste leveringer den 22. december 2015. Det er mange år siden, at både vi dyrkere og fabrikkens folk har kunnet holde juleferie uden at skulle levere roer eller holde gang i fabrikken.

Det lille areal var en følge af de høje udbytter de foregående år og overfyldte sukkerlagre. Nordic Sugar besluttede derfor at foretage en stor reduktion i produktionen med ét hug i 2015, så vi kunne komme til bunds i lagrene og komme tilbage på fuldt niveau i 2016. En strategi der har vist sig at lykkes fuldt ud.

Resultat af kampagnen 2015, Danmark	
Areal	24.800 ha
Dyrkere	1.183 stk.
Areal pr. dyrker	21,0 ha
Leverede rene roer	1.769.071 tons
Leveret polsukker	323.972 tons
Produceret hvidtsukker	310.902 tons
Afregningsfaktor (ekstraktion)	104,2
Sukkerindhold	18,3 %
Renhed	88,2 %
Rodudbytte pr. ha	71,3 tons
Polsukker pr. ha	13,1 tons

Udover reduktionen i arealet oplevede vi i forhold til 2014 også en betragtelig reduktion i roeprisen, hvor vi i 2015 måtte acceptere en basis roepris, som kun var 2 kr over EU's mindstepris. Hertil fik vi vores normale tillæg samt betaling for pulpen. Finn Jørgensen kommer nærmere ind på dette senere.

Baggrunden for udviklingen i roeprisen gjorde vi rede for på generalforsamlingen sidste år, og jeg kommer tilbage til den, når jeg senere omtaler roeprisen her i den kommende 2016-sæson, hvor forholdene stort set er uændrede.

Stokløbere var uden tvivl det, som roedyrkere snakkede mest om hen over sidste sommer. Sjældent har vi set så massive problemer med stokløbere, og lugningen krævede en stor ekstra arbejdsindsats, og omkostningerne løb mange steder op over 1.000 kr pr. ha. Niveaulet for stokløbning var i flere sorter klart over grænsen for, hvad vi kan acceptere.

Der har derfor naturligt nok været drøftet, hvad vi kan gøre for at undgå en lignende situation. Både Sortkommissionen og NBR har derfor sat øget fokus på stokløbning, og jeg vil ikke komme nærmere ind på emnet her – blot konstatere, at eksperterne har fuld fokus på det.

Inden jeg går videre med min del af beretningen, vil jeg give ordet til Hans Peder Madsen, som er ordfører for Fabriksudvalget i Nakskov og dernæst til Finn Jørgensen, der er ordfører for Fabriksudvalget i Nykøbing. De vil begge komme nærmere ind på forløbet af kampagnen og give nogle flere hovedtal for sæsonen m.v.

3. Fabriksudvalget til Nakskov v/ Hans Peder Madsen

Kampagnen 2015 blev en af de kortetes kampagner i rigtig mange år. Med en startdato den 1. oktober og sidste leveringsdag den 22. december blev det til 83 døgn. Der blev i gns. oparbejdet 10.646 tons roer pr. døgn på fabrikken. Selvom der var brugt mange penge og timer på vedligeholdelse, blev opstarten i Nakskov ikke som Nordic Sugar havde forventet. Jeg ved snart ikke, hvad vi forventer, da vi har set lignende opstartsproblemer flere gange før, men efter nogle uger med diverse problemer kørte fabrikken rimeligt jævnt resten af kampagnen. En stor ros til Agricentret for at reagere hurtigt og flytte leveringer mellem de to fabrikker, så vi ikke får for mange nedsatte leveringsdage og kan slutte kampagnen samtidig på begge fabrikker. Også en stor ros for en rigtig god information på sms og på Agricentrets hjemmeside.

Prøvevasken

Vi har igen i den forgangne kampagne besøgt prøvevasken flere gange om ugen, og vi må konstatere, at bladskiven er steget med ca. 0,2 % i forhold til den foregående kampagne. Om det skyldes, at der nu står to mand ved båndet i prøvevasken, eller om vi er blevet dårligere til at toppe af – hvilket jeg *ikke* tror – så er fakta, at vi til tider synes, at der bliver taget rigtig topskive af. Det gør vi selvfølgelig Agricentret opmærksom på.

I langt de fleste tilfælde, vi kommer i prøvevasken, ser det dog ganske fornuftigt ud.

Vi vil fortsat arbejde på at få indført en fast topskive. Det har jo vist sig at fungere godt i mange andre lande i Europa, så vi kan undre os over, at vi ikke kan komme igennem med en fast topskive her i Danmark. Men for os, der sidder med ved forhandlingsbordet, er vi snart vant til lidt af hvert, som undrer os!

Forhold på fabrikken

Vi har fra Fabriksudvalget i Nakskov løbende møder med Agricentret og fabriksdirektør Runi Egholm og hans stab. Her bliver vi orienteret om alt lige fra køreplaner til, hvordan fabrikken kører og har kørt. Det er møder, vi sætter stor pris på, hvor vi hver især kommer frem med det, vi er tilfredse med, og det vi ikke er tilfredse med. Noget som fabrikken ikke er tilfreds med, er kørselshastigheden på fabrikkens område. Især når man har vejet tom og skal ud af fabrikken, bliver der kørt for stærkt, og man overholder desuden ikke sin vigepligt. Vi skulle nødigt have et bump på vej ud af fabrikken.

Brug af sikkerhedsveste og hjelme bliver stort set overholdt. Og så en opfordring, hvis man er trængende – benyt toiletterne ovre ved prøvevasken!

Indberetning af resterende roemængder

Vi har også diskuteret, hvad konsekvensen skal være, når man opgiver alt for store mængder, når man bliver spurgt om, hvor mange roer man har tilbage at levere. I 2015-kampagnen blev vi spurgt to gange, og den sidste indberetning var den 6. december. Her blev opgivet ca. 15.000 tons for meget alene til Nakskov Sukkerfabrik, og det svarer til over et døgn oparbejdning. Der er nogle dyrkere, der har opgivet over 40 % for meget, og som derfor bliver tidligt færdigt. Modsat så får deres kollegaer ekstra travlt til sidst. Vi har i bestyrelsen i mange år sagt, at det skulle have en konsekvens. Det ser nu ud til, at det bliver gennemført, og Agricentret har sendt breve ud til de dyrkere, som har opgivet alt for meget. I brevet står, at de pågælden-

de dyrkere vil blive prioriteret højt, når der skal besluttes, hvem der skal levere i første kampagneuge i 2016. Jeg kan kun gentage, at det bakker vi fuldt ud op om.

Møder med Lolland Kommune og politiet

I fabriksudvalget har vi også løbende møder med Lolland Kommune og politiet. Det er en dialog, vi er meget glade for. Som så ofte før er det læsning ud til offentlig vej, der er det store emne og især benyttelse af rabatterne. På klasse 1 veje (gamle amtsveje) er det ikke tilladt at holde og læsse. På de øvrige veje opfordres der fra Lolland Kommune til, at der lægges kørerplader ud. Hvis det ikke sker, skal rabatten reetableres straks efter arbejdets ophør.

Vi havde et opfølgingsmøde med kommunen den 4. februar, hvor vi var enige om, at roelæsning og transporter havde forløbet på en tilfredsstillende måde. Kommunen gav udtryk for, at der er sket en synlig forbedring vedr. reetablering og beskyttelse af rabatter. Kommunen havde rettet ca. 25 henvendelser til landmænd, som var blevet gjort opmærksomme på, at de skulle reetablere rabatten. I de 24 tilfælde blev det straks udført, mens en enkelt landmand skulle have to henvendelser, før tingene blev bragt i orden.

Kommunen er også indstillet på at give tilladelse til at lave rabatforstærkninger, så vi kan holde og læsse i rabatten. Der arbejdes i øjeblikket på at lave en vejledning til, hvordan der kan etableres rabatforstærkning, og hvordan man søger tilladelse. Endvidere har vi aftalt, at der kommer en vejledning i forhold til brug af jernplader. I 2015 blev der givet en generel dispensation til at lægge køreplader ud.

Politiet havde også ros til transporterne og sagde, at man er blevet meget bedre til at køre helt ude til højre på vejbanen.

De kontroller, der været af vores køretøjer, har heller ikke givet anledning til de store bemærkninger. Vi blev dog gjort opmærksom på, at der nok blev læsset et par tons for meget på en gang imellem. Politiet gjorde ligeledes opmærksom på, at alt for mange taler i mobiltelefon under kørslen. Det er også noget, man bemærker i det øvrige samfund, hvor mange siger, at man ikke ser en traktor, uden at der tales i mobil.

Bremsetest

Politiet var stort set også tilfreds med køretøjernes tilstand. Vi har igen i den for-gangne sæson fra Danske Sukkerroedyrkere kørt vores kampagne med bremsetest, og i lighed med de foregående år kunne man i 2015 få testet bremserne hos Johannes Mertz, Pouls Bremseservice, Sawo og Gloslunde Maskinfabrik. Der var også i 2015 rigtig mange, som gjorde brug af ordningen, og i alt har 262 køretøjer fået et bremsetestmærke sat på bagsmækken. Vi vil fra bestyrelsen opfordre alle til hvert år at få testet deres køretøjer – de 4 aktører er alle klar til en ny omgang test og nye mærker for 2016. Det gælder også gyllevogne, halmvogne, kornvogne osv. Det giver et godt signal til vores omverden. Og så kan det jo være, at disse køretøjer kommer til at køre meget mere i fremtiden med den nye landbrugspakke?

Tak

Igen i år har vi givet kransekage til medarbejderne på fabrikkerne i Nakskov og Nykøbing som tak for den store indsats, der bliver ydet både uden for kampagnen og i kampagnen. Nordic Sugar havde i 2015-kampagnen igen pølser på programmet en af de sidste dage i kampagnen

Vi vil også gerne takke Runi Egholm og hans stab for et godt samarbejde. Du er altid til rådighed og er ikke bange for at fortælle om de udfordringer, der er ved at køre en sukkerfabrik. Det er rart og fremmende for samarbejdet, at der findes personale i Nordic Sugar, der udviser så stor åbenhed om forholdene. Også en stor tak til Finn og Steen og det øvrige personale på vejerboden – herfra er der en stor respekt for det arbejde, I udfører.

4. Fabriksudvalget til Nykøbing v/ Finn Jørgensen

2015 kampagnen i Nykøbing blev lige som tidligere år en kampagne stort set uden problemer. Der blev i gns. oparbejdet 12.145 tons roer pr. døgn på fabrikken.

Den meget korte kampagne på 83 døgn, og samtidig en kampagne med start den 1. oktober, betød også, at hele roearealet havde fuld produktion i marken i lidt længere tid end i de år, hvor kampagnen starter tidligt.

Som andre år er der flyttet roer mellem fabrikkerne, og det er vores opfattelse, at den flytning, der sker, fungerer, og at transportører og Agrigentret finder løsninger, som begge parter kan leve med.

Indtransporten har fungeret fint uden de store problemer.

Langt de fleste roer blev i jorden, til de skulle leveres. Det kan så give lidt udfordringer, når vejret driller, og det regner hver dag. Det kan ses på renheden i de perioder.

Som det tidligere har været omtalt, er der enkelte dyrkere, som har haft lidt svært ved at opgøre den resterende roemængde, når der er blevet spurgt fra Agrigentret. Det har også været tilfældet i Nykøbings område, i lighed med Nakskov.

Kuledækning

Ordningen med kuledækning begyndte i 2013 og har også kørt i 2015. Som følge af den korte kampagne blev der i alt for begge fabriksområder dog kun dækket 54.335 tons roer, men de roer, som blev dækket, er i de fleste tilfælde leveret med en højere renhed.

Til sammenligning blev der i 2014 dækket knapt 700.000 tons roer med Toptex.

Her i 2016 kommer vi tilbage på et mere normalt roeareal og en senere afslutning på kampagnen. Mængden af dækkede roer vil derfor uden tvivl stige igen.

Der er tale om en god ordning til fordel for alle parter, både dyrkere og fabrikken, og vi er indtil videre også enige om, at det er noget, der skal fortsætte fremover, men der er langt fra noget besluttet om fremtiden. Så vi må se, hvad der sker – også på dette punkt.

Omsmeltning af sukker

Samtidig med den korte kampagne er der blevet omsmeltet en del sukker på begge fabrikker, og alle lagre fra tidligere år er tømte, omsmeltet og sukkeret klar til salg.

Efter de oplysninger vi får, ser det ud til, at der inden næste kampagne er solgt ud, så der ikke er overgemt sukker, som fylder op lagerne – i hvert fald ikke i Danmark.

Hygiejne og sikkerhed på fabrikken

Vi har fra Fabriksudvalgene fra begge fabrikker været indbudt til en snak om de sikkerheds- og hygiejnekrav, som skulle ruller ud på de to fabrikker. Det er en strømning af regler på tværs af Nordzuckerkoncernen, vi blev præsenteret for.

En del af punkterne giver god mening og er indført, men der er også enkelte punkter, som – hvis de bliver gennemført – vil gøre hele fabriksområdet mere lukket. Det er

regler, som vil sætte en nedre aldersgrænse for, hvem der må være passager i køretøjer på fabriksområdet, herunder køretøjer som fragter roer til fabrikken. Endvidere ønsker man at få indført et system med registrering af alle, som skal ind på fabrikkens område.

De øvrige regler på området som er blevet meldt ud tidligere, bliver fint efterlevet, både når det gælder rygning og sikkerhedsveste mm.

Carbokalk

Mht. Carbokalk opfordrede jeg sidste år til, at problemet med vådt kalk fra Nykøbing-fabrikken blev løst, således at kvaliteten af det, der leveres, svarer til det, der rent faktisk bliver solgt forud for kampagnen.

Dette problem er "løst" på den måde, at prisen på Carbokalk er blevet sat ned. Så nu er udmeldingen, at kvaliteten matcher prisen. Det er også en måde at gøre det!

HP pulp

Der er i kampagnen produceret 93.835 tons HP pulp. Det er et produkt, som er godt efterspurgt, og det er nu 28 % af pulpen, der sælges som HP pulp.

Udbytte pr. region i kampagnen 2015

Udbytteerne i de forskellige områder har været gode, og som vi allerede har set af landsresultatet med et samlet resultat, som er det næstbedste nogensinde.

Region	Renhed %	Polsugar %	Rene roer ton/ha	Polsukker ton/ha
1 Jylland	85,0	16,3	21,3	3,47
2 Nordfyn	89,8	17,8	55,6	9,87
3 Sydvestfyn	87,1	16,6	46,9	7,78
4 Sydøstfyn	89,2	17,8	81,8	14,57
5 Vestsjælland	89,6	17,9	66,6	11,91
6 Nordsjælland	88,2	17,6	64,1	11,30
7 Midtsjælland	88,9	17,7	66,9	11,87
8 Sydsjælland	88,6	18,0	65,8	11,85
9 Møn	88,8	18,4	68,1	12,55
10 Nordfalster	88,4	18,1	67,6	12,23
11 Sydfalster	88,3	18,3	72,5	13,29
12 Østlolland	88,4	18,4	71,2	13,06
13 Nordmidtlolland	88,8	18,5	69,7	12,88
14 Sydmidtlolland	88,1	18,6	74,0	13,75
15 Nordvestlolland	87,3	18,4	74,0	13,64
16 Sydvestlolland	87,4	18,5	76,7	14,18
TOTAL	88,2	18,3	71,4	13,07

Roefrø i 2016

Sortslisten på roefrø til 2016 er ikke ret lang.

Af de alm. sorter er der 6 stk. + 2 observationssorter, mens der af de nematodtolerante sorter er 2 stk. + 2 observations sorter. Efterfølgende viste det sig, at der i praksis kun var 1 nematodtolerant observationssort, da der ikke kunne leveres tilstrækkeligt frø af sorten Ragna KWS, som derfor er blevet fjernet fra bestillingslisten.

Desværre oplevede vi også i år, at der var problemer med IT-systemet hos Agricentret, da der blev åbnet for bestilling. Problemerne opstod, når man skulle bestille prøvesorter. Agricentret har oplyst, at de havde sat alle kræfter ind, for at det skulle fungere i år, men det var åbenbart ikke tilstrækkeligt. De er dog allerede i gang med at se på løsninger, så det kører perfekt til næste år – det ser vi frem til!

Af oversigten over hovedsorterne til den kommende sæson kan man se, at Pasteur og Fairway er de mest solgte, men tager man den samlede fordeling for de 4 frøfirmaer, så deler de stort set ligeligt markedet i år.

Foreløbig oversigt over hovedsorterne bestilt den kommende såning:

- Pasteur	Strube	25 %
- Fairway	Maribo Seed	23 %
- Cantona KWS	KWS	16 %
- Lombok	SESVanderhave	14 %
- Criollo	SESVanderhave	9 %
- Danica KWS	KWS	5 %
- Jollina KWS	KWS	4 %

Øvrige sorter udgør små andele.

Økonomisk opgørelse

Nu hvor jeg er ved Agricentrets IT og hjemmeside, vil jeg nævne, at det er rigtig godt med den Økonomiske opgørelse, som vi netop har fået, med den foreløbige opgørelse over økonomien i 2015-kampagnen. Vi har efterhånden fået den i nogle år, og den giver en god oversigt over det forventede resultat pr. ha.

Desværre kan vi konstatere, at Agricentret har pillet de gamle Økonomiske opgørelser af hjemmesiden, så man ikke kan sammenligne med årene før.

Jeg er klar over, at der er tale om en foreløbig opgørelse, som erstattes af de endelige tal, når vi får slutafregningen til november, men slutafregningen giver ikke den samme oversigt pr. ha, og desuden er det altid rart at kunne gå tilbage og finde alle gamle dokumenter, uden at man er tvunget til at gemme dem på sin egen pc. Det er en af fordelene ved "Mine sider" på Sukkerroer.nu, at alt ligger samlet på et sted.

Vi vil derfor opfordre til, at man undlader at slette disse dokumenter. Vi skulle også nødig få den mistanke, at Nordic Sugar ønsker at slette tidligere års tal for at forhindre en sammenligning, som klart viser den store nedgang, vi har haft i 2015 i roeprisen og dermed indtjeningen pr. ha i sukkerroerne.

Ekstra betalinger

I Brancheaftalen er der betaling for forskellige elementer.

- Nedsat prøvefrekvens, hvor den gennemsnitlige prøvefrekvens har været 29,7 %.
- Renhedstillæg/-fradrag som blev mindre i år som følge af den lavere renhed og den mindre roemængde.
- Tillæg tidlig levering har været 0 kr, da leveringen først startede den 1. oktober.
- Tillæg sen levering er også minimalt pga. den tidligere kampagneafslutning.
- Markedstillægget er 2 kr pr. ton roer (16 %)
- Et eventuelt Resultattillæg er baseret på Nordic Sugars regnskabsresultat i regnskabsåret 2015/16. Danske Sukkerroedyrkeres forventning er 0 kr.

Tillæg i 2015-kampagnen for hele landet (foreløbige tal):

Tidlig levering:	0,0 mio. kr
Sen levering:	0,2 mio. kr
Renhed, netto:	12,6 mio. kr
Nedsat prøvefrekvens:	4,5 mio. kr
Markedstillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag:	5,1 mio. kr
<u>Resultattillæg, inkl. sukkertillæg/fradrag (forventet):</u>	<u>0,0 mio. kr</u>
I alt:	22,4 mio. kr

Hertil kommer betaling for:

Pulp, pris kendes først ved Slutafregningen	
Tillæg for dækning af roer, 8 kr pr. ton	
Fragttilskud, basisværdi ved kvoteproduktion:	62,0 mio. kr

Afslutning

Til slut vil jeg sige tak til alle ansatte på Nykøbing sukkerfabrik, fra direktøren til yngste lærling. Det er nogle rigtig stabile kampagner i leverer, tak for det. Også tak til alle på Agrigentret, jeg syntes vi har en rigtig god dialog.

5. Foreningen og øvrige aktiviteter

I årets løb har vi i lighed med tidligere arbejdet med flere af de faste aktiviteter og organisationer. I år vil jeg dog kun omtale disse områder ganske kort, da fokus her i beretningen som tidligere nævnt vil være på vilkårene fra 2017.

CIBE

Vores europæiske organisation af roedyrkere, CIBE har bl.a. arbejdet med de præcise vilkår, som vi har fremadrettet i forhold til at forhandle Brancheaftaler og roepriser fra 2017. Det ligger fast, at der fortsat skal være en Brancheaftale med alle vilkår, hvor vi kan forhandle på vegne af alle dyrkere. Det er klart præciseret i den nuværende landbrugsordning i EU, som løber frem til 2020. Hvad der kommer til at ske fra 2020, når der skal vedtages en ny landbrugsordning i EU, er der ikke nogen, der ved noget om endnu.

Der skal også fastlægges en roepris i vores nye Brancheaftale fra 2017, men der har været en del usikkerhed om, hvor præcist vi kan fastlægge prisen. Teksten i EU's landbrugsordning, som blev vedtaget i 2013, er ændret lidt i forhold til tidligere, og det har skabt usikkerheden. DG Argri, som er EU-Kommissionens landbrugsdirektorat fastholder, at vi kan fortsætte som hidtil, hvilket DG Competition, direktoratet for konkurrence har sat spørgsmålstegn ved.

Der arbejdes intensivt på at få en afklaring, og ud fra det seneste vi har set, tyder det på, at det bliver slået fast, at vi kan fortsætte stort set som hidtil. Der vil dog gå nogle måneder, inden vi har en endelig afklaring.

Fra CIBE og Danske Sukkerroedyrkeres side arbejder vi naturligvis for, at vi kan fortsætte med at indgå Brancheaftaler og priser som hidtil på vegne af alle dyrkere. Vi er oppe imod meget store sukkervirksomheder, der tydeligvis har en dagsorden, som siger, at de vil bestemme mere og mere i forhold til dyrkerne – noget vi meget tydeligt har mærket på egen krop i forhandlingerne med Nordic Sugar/Nordzucker, der er EU's 2. største sukkerselskab. Skal vi have en chance for ikke at blive kørt helt over af disse monopolistiske selskaber, er det nødvendigt, at vi fortsat må stå sammen på dyrkersiden og forhandle som én samlet enhed. Jeg er fortrøstningsfuld

for, at det falder på plads.

Personligt er jeg fortsat formand for CIBE's EGAC-udvalg, som er det udvalg, der står for arbejdet med EU's landbrugspolitik. Der har været mange møder i årets løb, og så sent som i sidste uge var jeg sammen med CIBE's generalsekretær Elisabeth Lacoste til møde med EU's handelskommissær Cecilia Malmström for at drøfte vilkårene for handel og import af sukker til EU.

Verdensorganisationen af Roe- og Rørdrkere, WABCG

Vi har også i år været aktive i Verdensorganisationen af Roe- og Rørdrkere, WABCG. Kort fortalt går det godt i organisationen, som har fået nye medlemmer, har en god økonomi og ikke mindst stor opbakning til møderne. Ved det seneste møde i London i november, hvor der traditionelt også er deltagelse af Den Internationale Sukkerorganisation, ISO, var der deltagerrekord med over 100 deltagere.

Sukkerroefgiftsfonden

Fra Sukkerroefgiftsfonden har vi i 2015 ydet et tilskud til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning på 2.128.000 kr samt til Københavns Universitet med 210.000 kr til forsøg med ukrudtsbekæmpelse med droner. Midlerne kommer dels via de opkrævede produktionsafgifter på 60 øre pr. ton sukkerroer, i alt ca. 1,76 mio. kr samt tilskud fra Promilleafgiftsfonden på 575.000 kr. Promilleafgiftsfondens midler stammer fra tilbageførte pesticidafgifter.

I 2016 yder Sukkerroefgiftsfonden tilskud til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning på 1.700.000 kr. Produktionsafgiften er uændret 60 øre pr. ton roer, og vi får tilsvarende et uændret tilskud fra Promilleafgiftsfonden på 575.000 kr.

Nordic Beet Research, NBR

Det bringer mig frem til en omtale af vores forsøgsorganisation Nordic Beet Research, NBR. Som jeg netop har oplyst, modtog Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning, der er vores danske indgangsvinkel til NBR, i 2015 et beløb på 2.128.000 kr. Der mangler således ca. 250.000 kr i forhold til vores aftale om, at de danske dyrkere skal bidrage med i alt 2.370.000 kr. De 250.000 kr er opkrævet via en afgift på 9 øre pr. ton roer i Slutafregningen i november 2015.

Ellers vil jeg ikke komme nærmere ind på NBR, blot konstatere, at det går godt på stedet, hvor der fortsat udføres et stort og flot stykke arbejde. Mange af jer var selv tilstede her i hallen for en måned siden, hvor I kunne høre om aktiviteterne – et imponerende fremmøde på næsten 500. Tak til personalet på NBR for en god indsats og et stort velkommen til Desirée Börjesdotter, som her fra januar 2016 har sat sig i stolen som ny forsøgschef. Du er allerede godt i gang i det nye job, og vi ser frem til at fortsætte det gode samarbejde fremover.

Foreningen

På de indre linjer her i foreningen har det været et aktivt år med mange møder i bestyrelse og forretningsudvalg. Det er en naturlig følge af hele arbejdet og de mange forhandlingsmøder om de fremtidige vilkår. I denne situation med de nye ændringer fra EU og mange nye forslag fra industrien om væsentlige ændringer er det klart en styrke, at vi har en bred bestyrelse med god repræsentation fra alle dele

af vores dyrkningsområde. Alle holdninger er repræsenteret, og det giver en god drøftelse i bestyrelsen.

Hvis jeg vender blikket mod vores økonomi og regnskabsresultat for 2015, udviser det helt som planlagt et stort underskud. Det skyldes, at vi for to år siden besluttede at sætte kontingentet ned til 50 øre pr. ton roer – dvs. ca. det halve af det normale kontingent. Det har vi gjort helt bevidst for herigennem over nogle år at udlodde den sidste del af den del af vores formue, som stammer fra investeringsbeløbet, vi modtog af Danisco i forbindelse med deres salg af sukkerafdelingen til Nordzucker i 2008.

Vi fortsætter samme strategi her i 2016, hvor vi ligeledes budgetterer med et stort underskud, bl.a. også som følge af den lille roemængde i 2015 og dermed et lille grundlag for opkrævning af kontingent. Endvidere besluttede vi sidste år i bestyrelsen – med udsigten til en mulig rentestigning – at køre en forsigtig linje i forhold til forvaltning af vores formue, som derfor blev placeret i korte obligationer med variabel rente. Sikkerheden er stor, men det giver modsat også et meget beskedent afkast.

Inden vi går videre med de fremtidige vilkår, vil jeg give ordet til Knud-Erik Clausen, som er vores repræsentant i Færdselsgruppen. Knud-Erik sad indtil for et år siden med i bestyrelsen, som han dengang ønskede at udtræde af efter en flerårig stor indsats. Vi opfordrede ham dog til at fortsætte arbejdet som vores repræsentant i Færdselsgruppen, hvor han med sine mange kontakter og detaljerede viden yder en kæmpe indsats. Der sker meget på området, hvilket I bl.a. også har kunnet læse om i Sukkerroe-Nyt hen over året, og vi har derfor valgt at bede Knud-Erik deltage med et afsnit her i beretningen om nogle af de væsentligste ting, der er arbejdet med i årets løb på området.

6. Færdselsgruppen v/ Knud-Erik Clausen

Danske Sukkerroedyrkere er repræsenteret i "Færdselsgruppen", hvor jeg sidder som foreningens repræsentant.

Færdselsgruppen varetager primærproduktionens interesser vedr. trafikale forhold overfor det øvrige samfund samt offentlige instanser.

Færdselsgruppen er sammensat af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danske Maskinstationer & Entreprenører, Danske Maskinhandlere, Danske Maskinfabrikanter, SEGES samt Danske Sukkerroedyrkere.

Jeg skal her kort orientere om de væsentlige ting, Færdselsgruppen har arbejdet med i det forgangne år.

Bæltekøretøjer

Bæltekøretøjer har gennem flere år været et meget stort emne, hvor der har været en hektisk udvikling i anvendelsen og udbredelsen, uden at lovgivningen er tilpasset denne type køretøjer. Vi kan også konstatere, at Danmark er det eneste land i EU, hvor lovgivningen ikke er tilpasset de faktiske forhold, hvad angår bæltekøretøjer. Efter gentagne henvendelser og møder gennem de seneste år med såvel Trafikstyrelsen som Vejdirektoratet, uden at opnå det nødvendige gennembrud, lykkedes det Færdselsgruppen at få den daværende trafikminister Magnus Heunicke til at komme til en demonstrationstur på Bregentved Gods den 11. maj 2015, hvor han ved selvsyn blev orienteret om vores problemer.

Vi havde til dagen fået stillet henholdsvis en bæltemejetærsker og en blokvogns-transport med en Grimme roeoptager til rådighed.

Endvidere havde vi sat fokus på forøget akselvægt på bl.a. gyllevogne monteret med min. 650 mm. brede dæk, hvor gyllevognen blev sammenlignet med en almindelig lastbiltransport. Begge køretøjer kørte over en udlagt sandpude for derved at illustrere trykbelastningerne for de pågældende køretøjer.

Trafikministeren udtrykte stor forståelse for vores problemer og var af den opfattelse, at der skulle iværksættes beregninger på området med henblik på at få tilpasset lovgivningen for de pågældende køretøjer.

Processen er for nuværende godt i gang, og det er konsulentvirksomheden COWI, som udfører analyserne for staten.

Fra Færdselsgruppens side var vi ved starten usikre på, om COWI havde den fornødne eksakte viden, hvad angår kendskab til den teknologi, vi anvender. Vi inviterede derfor de pågældende medarbejdere til Lolland for at de ved selvsyn kunne bese det materiale, der anvendes, henholdsvis bæltetraktorer, bæltemejetærskere, bælteroeoptagere samt en gyllevogn monteret med 650 mm. brede dæk.

Vejnettets tilstand og dimensionering

Et andet, og for os her på Lolland-Falster meget interessant punkt i analysearbejdet, er undersøgelse af det generelle vejnets tilstand og dimensionering. Med hensyn til dimensionering ligger det klart, at såfremt asfaltbredden er under 5,5 m, indgår rabatarealet som en del af vejarealet, og som sådan skal rabatten være funderet til den givne trafik.

Vi kan på nuværende tidspunkt konstatere, at en af de store barrierer for at få tilpasset lovgivningen skyldes systemet med den økonomiske udligning mellem stat og kommunerne – de såkaldte bloktilskud.

Det forholder sig således, at såfremt trafikministeren laver en tilpasning af lovgivningen, gældende for alle vejene inklusiv de kommunale veje, således at det bliver tilladt at køre med bælte-køretøjer og forhøje akseltrykket på vogne monteret med min. 650 mm. brede dæk, vil kommunerne straks komme og bede om ekstra bloktilskud, såfremt en ændring af loven indebærer ekstra udgifter for kommunerne. Foreløbig afventer vi rapporten fra COWI, som vil vise, om vejene udsættes for en ekstra belastning, hvis vi får lov til at køre med bælte-køretøjer samt et forhøjet akseltryk. Vi forventer ikke, at der er en ekstra belastning, men skulle rapporten vise noget andet, vil vi kæmpe for, at det ikke får ministeren til at ryste på hånden, selvom det skulle føre til ekstra udgifter for staten. Vi har i den grad brug for at få ændret de forældede regler.

Det er dybt frustrerende for vores erhverv at være gidsel i et sådant spil.

Kontakt til minister

I mellemtiden har vi som bekendt fået en anden regering, og Færdselsgruppen rettede straks efter udnævnelsen henvendelse til den nyudnævnte trafikminister Hans Christian Schmidt og bad i den sammenhæng om et møde med ministeren, hvor vi ville forelægge vores ønsker vedr. tilpasning af lovgivningen.

Mødet blev afholdt den 23. september 2015, og Trafikministeren var meget lydhør overfor vores problemer. Han tilkendegav sin frustration over, at det endnu ikke var lykkedes os at få gennemført de nødvendige tilpasninger, da han kunne konstatere, at der var flere punkter, der gik igen fra hans tidligere periode som Trafikminister.

På daværende tidspunkt herskede der flere steder i landet kaotiske forhold med hensyn til færdiggørelsen af høsten, nøjagtigt som vi oplevede i vores landsdel i 2011. Et umiddelbart resultat af mødet blev derfor, at ministeren straks fik udstedt en midlertidig dispensation til kørsel med bæltekøretøjer på statsvejene frem til den 1. december 2015.

Efterfølgende har trafikministeren fremsat forslag til lovændring, som tillader kørsel op til 40 km/t med traktor og motorredskab. Vi hilser naturligvis lovforslaget velkommen, men desværre indeholder forslaget en bestemmelse om, at traktorer, motorredskaber og vogntog skal synes og godkendes, og stiller desuden eventuelt øget krav til bremses samt dæk.

Vi har fra Færdselsgruppen side indsendt hørings svar, hvor vi argumenterer for, at det er fuldt forsvarligt at hæve hastighedsgrænsen fra 30 til 40 km/t uden dette syn og ekstra krav.

En traktor eller motorredskab er kun i stand til at køre 40 km/t, hvis det er konstrueret og godkendt til det fra fabrikken. Det gælder også bremsekrav, og alle gængse dæk har minimum 40 km/t godkendelse.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at vi i Færdselsgruppen skal mødes med Trafikministeren igen den 30. marts 2016.

En service til medlemmerne

Som nævnt i starten sidder jeg i Færdselsgruppen som repræsentant for Danske Sukkerroedyrkere, som har valgt at bruge tid og ressourcer på dette område som en service overfor alle jer medlemmer. Færdsel på vejene har på mange måder stor betydning for os roedyrkere, f.eks. ved transport af roerne til fabrikken, kørsel med roeptagerne til og fra markerne, kørsel med bæltekøretøjer, læsning af roer, de generelle færdselsregler m.v. Vi har som bekendt også i Danske Sukkerroedyrkere for efterhånden en del år siden sat fokus på sikkerheden i trafikken med vores kampagne for test af bremserne.

Jeg vil opfordre jer alle til at gribe fat i mig, hvis I har nogle input eller nogle forhold på færdselsområdet, som vi skal se nærmere på. Det kan f.eks. også være, hvis I får kendskab til ny praksis fra politiets eller kommunens side, som har indvirkning på roedyrkingen. Så kontakt mig endelig, hvis der er noget.

7. Uændret pris på kvoteroer i 2016

Her i januar måned indgik vi en aftale om en uændret pris på kvoteroer i 2016. Basisprisen er således ca. 198 kr pr. ton roer med 16 % sukker. Hertil kommer de almindelige tillæg m.v.

Vi havde helt bestemt gerne set en stigning i roepriisen, men desværre giver den fortsatte lave sukkerpris i EU ikke grundlag for det. Det sidste år har sukkerprisen i EU ligget stabilt lavt omkring 420 Euro pr. ton, hvor den tilbage i 2012-13 i en lang periode lå over 700 Euro.

Det er heller ingen hemmelighed, at den lave sukkerpris rammer sukkervirksomhederne hårdt på indtjeningen. Helt tilbage til sidste sommer meldte Nordic Sugar ud, at det kunne resultere i røde tal på bundlinjen hos dem, og der er derfor i år ikke udsigt til nogen ekstra profit hos dem, som kan begrunde en højere roepriis. Denne melding fastholdt de i januar under forhandlingerne om roepriisen for 2016.

I den seneste økonomirapport for hele Nordzuckerkoncernen for de første 9 måneder af deres regnskabsår oplyser de dog nu, at de på baggrund af besparelser i

virksomheden og en lille bedring i sukkerpriserne har fået vendt de røde tal til et meget lille overskud efter de første 9 måneder. Det er naturligvis glædeligt, da regn på præsten som bekendt fører til dryp på degnen.

Vi har tidligere slået hårdt på, at når sukkerprisen har været høj og givet et ekstra overskud på bundlinjen hos Nordic Sugar, så skal vi også have del i det via en højere roepris, og det vil også være vores krav fremover. I den nuværende situation må vi konstatere, at det ikke er tilfældet.

På samme vis er roeprisen i de andre lande omkring os på et tilsvarende lavt niveau.

Vi har fortsat også mulighed for at opnå et Resultattillæg, såfremt Nordic Sugars regnskabsresultat giver grundlag for det, hvilket kræver et EBIT-resultat over 250 mio. kr. Et eventuelt Resultattillæg i 2016-roeprisen er bundet op på Nordic Sugars næste regnskab, som løber fra den 1/3 2016 til 28/2 2017, og resultatet heraf kender vi naturligvis ikke endnu, men medmindre sukkerprisen i EU stiger markant de kommende måneder, skal vi næppe forvente noget ekstra fra den front.

Med de nuværende afgrødepriser på alternativerne er der heller ikke meget fra den side, som har kunnet give en positiv afsmitning på roeprisen. Aftalen blev således en uændret pris, som vi godt er klar over er en kritisk lav roepris for mange dyrkere.

Det er dog positivt at kunne konstatere, at tilpasningen af arealet og produktionen i 2015 har virket, således at vi her i 2016 er tilbage på fuld produktion af kvoten, og samtidig har Nordic Sugar også kunder til industrisukker, hvilket også medvirker til at øge roearealet. Jeg forventer derfor, at arealet øges til ca. 32.000 ha, dvs. ca. 30 % mere end bundniveauet i 2015.

I henhold til Brancheaftalen fastsætter Nordic Sugar en pris på overskudsroer leveret ud over en kontraktopfyldelse på 105 %. Denne pris har de her for 2016 sat til ca. 123 kr pr. ton roer, hvor prisen i 2015 var ca. 37 kr pr. ton. De 123 kr er fortsat en lav pris, men den har da i det mindste en størrelse, så der ikke er tvivl om, at det kan betale sig at tage roerne op og levere dem, men omvendt så er det også klart, at målet må være, at man kun leverer en roemængde svarende til sin kontrakt. Brancheaftalen siger, at man skal tilså et roeareal svarende til sin kontrakt. Man skal også være opmærksom på, at både 92 % og 80 % reglen, som begge var suspenderet i 2015, er i kraft igen på normal vis her i 2016.

Til slut vil jeg henvise til regnearket, som man kan hente på vores hjemmeside. Med regnearket kan man regne på sin indtjening i kvoteroer, industriroer og overskudsroer for 2015 og 2016 samt se, hvornår man får pengene for roerne udbetalt hen over året.

8. Fremtiden, fra 2017

Når jeg ser på beretningen, som jeg fremlagde her på generalforsamlingen for et år siden, havde vi et længere afsnit om tiden efter 2016, hvor EU's sukkerkvoter og mindstepris på roerne ophører. I beretningen listede vi en række punkter, som vi forventede ville komme i spil til forhandlingerne med Nordic Sugar om de fremtidige vilkår. Og det har også vist sig at holde stik.

Forhandlingerne startede ud som planlagt i maj 2015, og bortset fra en pause i sommerferien og hen over høst, har vi jævnlige haft møder lige siden. Nordic Sugar har i forhandlingerne kastet utroligt mange elementer i den nuværende aftale op i

luften, og – som jeg nævnte tidligere i min indledning – har flere af deres kast haft retning mod skraldespanden.

Jeg vil gerne slå fast, at selvom vi som udgangspunkt her fra Danske Sukkerroedrykere i store træk går efter at fastholde meget af det, vi har i vores nuværende Brancheaftale, så er vi fuldt ud åbne for at drøfte alle elementer. Vi er også helt åbne for ændringer, som kan bidrage til at effektivisere vores roedyrkning og sukkerproduktion. Med de nye vilkår uden sukkerkvoter er der ingen tvivl om, at konkurrencen skærpes i EU, hvilket vi allerede kan se i markedet, og vi skal naturligvis tage alle de rationaliseringer hjem, som vi kan opnå. Gør vi ikke det, overlever vi ikke på sigt. Problemet er, at nogle af de elementer, som Nordic Sugar har lagt frem, enten direkte skader udviklingen eller er til ensidig fordel for Nordic Sugar på bekostning af os dyrkere. Det giver ikke mening, og det er naturligvis ikke vilkår, vi kan gå med til. Forhandlingsforløbet skal dog ikke fremstilles sort i sort. Vi har på møderne haft lange og gode drøftelser, hvor argumenterne og konsekvenserne af diverse forslag er blevet vendt og drejet, hvilket også har ført til små fremskridt på flere områder. Desværre er der nogle afgørende punkter, som blokerer for et gennembrud i forhandlingerne.

Hertil kommer selve prisen på roerne fra 2017 – et emne der normalt kan føre til lange forhandlinger. Det er i bund og grund ikke en del, vi har talt om endnu, da prisen i sidste ende bl.a. afhænger af alle de andre forhold.

Vi har desuden en føling af, at Nordic Sugar – naturligvis i fuld sammenklang med ejerne i Nordzucker – har valgt at benytte lejligheden med kvoternes ophør til at forsøge at overtage serveretten og tilføre sig selv en større beslutningskraft, så de fremover i højere grad kan sætte dagsordenen og bl.a. bestemme, hvem de skal have som deres kommende råvareleverandører.

Det er en udvikling vi ikke forstår, og hvis det i teorien skulle lykkes for dem, ville det være et selvmål på den lange bane.

Fra dyrkerside har vi i dag et unikt engagement i roedyrkingen, men hvis vi fratages indflydelse, medbestemmelse og involvering, bliver roerne bare en afgrøde som alle andre. Vores engagement som dyrkere er uhyre vigtigt for, at vi fortsat vil give den ekstra tand hver dag i arbejdet med roerne. I flere generationer har sukkerroer betydet noget særligt, men det er ingen selvfølge, at det også vil vare ved i al fremtid. Vi vil behandles ordentligt og ikke sættes ud på sidelinjen, sådan som Nordic Sugar nu prøver på.

Det er specielt vigtigt nu, hvor der ikke er udsigt til en særlig attraktiv roepris de kommende år. Hvis vi som dyrkere oplever, at vi fortsat har et særligt tilhørsforhold til vores sukkerproduktion her i landet samt får en rimelig andel i indtjeningen, når sukkerprisen er til det, vil vi uden tvivl også have større tålmodighed og langmodighed i forhold til at holde ved roerne i de tider, hvor sukker- og roeprisen bliver presset.

Det er muligt, at regnedrengene i Nordzucker ikke kan se værdien af de mere bløde værdier, som vi kalder det – ting der på papiret ikke kan beregnes til den store værdi, men der er i mange tilfælde tale om elementer, som har stor indflydelse på vores engagement på den lange bane.

Og jeg vil gerne understrege det igen - roedyrkernes engagement er guld værd både i roemarken og for fabrikkerne. Vi har forsøgt at forklare det på forhandlingsmøderne. Det er muligt, at vi ikke er gode nok til det, men det kan også være, at det er modtagerne på den anden side af bordet, som trænger til et praktikophold på et

landbrug, så de kan få en føling med, hvordan deres vigtigste råvareleverandører tænker.

Fra vores side vil vi fortsat roedyrkingen i Danmark, og vi hører også, at Nordzucker vil det samme på deres side af fabriksporten – så er det da tåbeligt at spænde ben for, at det skal lykkes.

Omsætning af kontrakter

Den uden tvivl vanskeligste forhindring i forhold til at nå en løsning er spørgsmålet om ejerskab og omsættelighed af kontrakterne. Det er ingen nyhed, at vi er uenige om dette, idet vi helt tilbage på vores generalforsamling for snart et år siden omtalte emnet, som også blev taget op til debat fra flere her i salen.

Vi vil fra Danske Sukkerroedyrkere fastholde vores nuværende system, hvor den enkelte dyrker har et ejerskab og frit kan omsætte sin sukkerkontrakt. Systemet har bevist sin store værdi, siden det blev indført for 10 år siden. Den frie handel, hvor markedet styrer udviklingen, har optimeret roedyrkingen ved at flyttet kontrakterne hen til de dyrkere, som har de højeste udbytter og mindste omkostninger. Den frie handel har således stor betydning for strukturudviklingen og produktionen af sukkerroer og dermed også sukkerproduktionen i Danmark. Systemet sikrer samtidig, at alle nuværende dyrkere og eventuelt nye dyrkere har lige vilkår for at erhverve en sukkerkontrakt og dyrke sukkerroer. Noget som Konkurrencerådet også lagde vægt på i deres afgørelse tilbage i 2004. Som dyrkere ønsker vi selv at kunne styre og planlægge udviklingen på vores bedrift. Vi vil ikke stå i en situation, hvor Nordic Sugar kan diktere, om vi skal udvikle eller afvikle. Hvis vi selv har den afgørende indflydelse, fører det til den bedste udvikling og optimale effektivitet i vores roedyrking.

Et ophør af vores nuværende system fører kun til problemer. Se bare alle de mange forpagtningsforhold, hvor man – såfremt Nordic Sugar får ret – fremover ikke kan flytte kontrakten hen, hvor jorden er.

Det nuværende system har mange fordele, og de eneste to argumenter, som Nordic Sugar har imod det, lyder på, at de dels vil fjerne udgiften, som dyrkerne har ved at skulle investere i kontrakten, dels at de selv i højere grad vil bestemme, hvem der skal være dyrkere.

Ingen af disse argumenter har på nogen måde overbevist os om, at det er en god ide at give slip på det nuværende frie system med køb og salg af kontrakterne. Det er korrekt, at vi som dyrkere har en udgift, når vi køber ekstra kontraktmængde, men vi betaler jo kun – lad os sige X kr pr. ton sukker, hvis vi forventer at få en mæring tjening på det pga. højere udbytter og/eller lavere dyrkningsomkostninger. Herved udvikles roedyrkingen til fordel for alle. Nordic Sugar siger så, at man ønsker samme udvikling blot med et andet system, som ikke koster dyrkerne penge. Problemet er blot, at et sådant system ikke eksisterer – især ikke når vi også skal overholde konkurrencelovgivningen. Der er ikke noget, der slår et frit marked – sådan er det bare!

Det tror jeg også, at økonomerne i Nordzucker er klar over. I virkeligheden er det nok deres andet argument om, at de vil have større indflydelse, som er det væsentligste for dem, når det kommer til stykket.

En fjernelse af det nuværende system med fri handel vil desuden ramme alle nuværende dyrkere, idet kontrakten ikke længere vil repræsentere en værdi, udover som en leveringsret i en vis periode.

Hvad vil Nordic Sugar så sætte i stedet? I begyndelsen bad vi dem flere gange komme med et bud på, hvad der skulle ind som alternativ. Vi pegede på, at det skulle være noget, som både effektiviserer roedyrkingen og opfylder kravene fra konkurrencemy-

dighederne. Der gik flere måneder af forhandlingerne, før Nordic Sugar endelig kom med deres første bud på dette. Udgangspunktet var – som vi også har meldt ud tidligere – at de dyrkere, der har en kontraktmængde i 2016, også har en kontraktmængde i 2017.

Det første bud fra Nordic Sugar gik i store træk ud på, at man kunne bevare sin kontrakt, så længe man opfyldte kontrakten og ønskede at være dyrker. Når man ophørte som dyrker, gik kontrakten retur til Nordic Sugar til en pulje af ledig kontraktmængde. Denne pulje skulle herefter genuddeles til interesserede dyrkere, hvilket skulle ske efter først til mølle princippet afhængig af, hvornår man skrev sig på listen.

Da vi havde argumenteret længe nok imod dette helt igennem ubrugelige forslag, lød deres næste bud på, at alle på listen af interesserede dyrkere i stedet kunne få tildelt en andel af puljen med ledig mængde, således at man fik en forholdsmæssig andel i forhold til den ønskede mængde. Eneste begrænsning var, at man maks. kunne få op til 25 % af sit areal.

Dette forslag afviste vi også blankt.

Her i begyndelsen af februar måned – efter næsten 9 måneders forhandlinger – blev vi så præsenteret for version nr. 3, som iflg. Nordic Sugar var udtænkt hen over julen for at opfylde konkurrencemyndighedernes krav. Systemet går på, at det fortsat er kontraktmængden i 2016, der danner udgangspunkt for kontrakten i 2017 – sådan som vi hele tiden har været enige om, men i 2017 vil man som udgangspunkt kun få tildelt 80 % af sin kontraktmængde. De resterende 20 % går i en pulje, som uddeles til dyrkere, der har indsendt ønske om mere end de oprindelige 80 %. Uddelingen af puljen med de 20 % skal herefter foretages af Nordic Sugar, og kriteriet skal være transportomkostningen, dvs. dyrkernes afstand til fabrikkerne. Således at dyrkere tæt på fabrikkerne kan få så meget de ønsker – dog maks. op til 25 % af deres areal.

Når puljen med 20 % er opbrugt til dem, der bor tæt på fabrikkerne, vil der ikke være mere til dem, der bor mellemlangt og langt fra fabrikkerne. Disse vil dog få et teoretisk tilbud om at købe sig ind til mere ved at betale forskellen i fragtomkostningen, men det vil – som vi ser det – kun være en teoretisk mulighed, da puljen med 20 % jo kun indeholder en begrænset kontraktmængde.

Året efter vil man igen blive tildelt 80 %, men det er vel at mærke af den mængde, man opnåede året før. Dyrkere med en vis afstand til fabrikken vil dermed i år 2 kun få tilbudt 80 % af 80 %, dvs. 64 %, og i år 3 vil man være nede på at få tilbudt 51 % af den oprindelige kontraktmængde i 2016. Omvendt vil alle dyrkere tæt på fabrikkerne hurtigt nå op på at dyrke en kontraktmængde svarende til 25 % af deres areal, såfremt de ønsker det.

Vi afviste klart dette forslag, da vi dels fortsat ønsker at fortsætte med vores nuværende system med et fri handel på et frit marked, dels ikke kan acceptere noget, som i den grad giver ulige vilkår for dyrkerne afhængig af afstand til fabrikkerne. Alle dyrkere skal behandles lige!

Bor man helt tæt på fabrikkerne, vil man naturligvis have en fordel, men det er vanskeligt at sige, hvor grænsen vil komme til at gå mellem dem, der får tildelt mere end de 80 %, og så alle de andre. Det vil for mange blive meget vanskeligt at langtidspanlægge og investere i roedyrkingen, da man ikke kender sin kontraktmængde fra år til år, medmindre man hører til dem, der har meget kort afstand til fabriksporten.

Dette nye forslag vendte yderligere op og ned på hele situationen, og det førte til, at vi i februar fandt det nødvendigt at sende et nyt informationsbrev ud til alle. Vi havde – som I

ved – også sendt et brev i januar, hvor vi gjorde opmærksom på, at muligheden for handel med kontrakter udløb til marts.

Efter det nye udspil fra Nordic Sugar i februar fandt vi det fortsat vigtigt at gøre opmærksom på, at muligheden for at handle med kontrakter udløber den 31. marts 2016, sådan som det ser ud nu uden en ny aftale, men på den anden side skaber Nordic Sugars nye forslag også stor usikkerhed om, hvad man har eller ikke har, hvis man handler kontraktmængde. Hvis man handler kontrakt nu, er det således endnu mere usikkert, hvad betingelserne er for den kontraktmængde, man køber.

På mødet i februar med Nordic Sugar kæmpede vi hårdt for at få udsat deadline for handel med kontrakter med yderligere et år, så ingen er tvunget ud i at handle kontraktmængde på nuværende tidspunkt uden at kende de endelige vilkår, men Nordic Sugar afviste klart at gå med til noget, som rækker ind i 2017. Det eneste vi opnåede, var således en forlængelse frem til den 31. marts 2016, som – sådan som situationen står nu – er sidste mulighed for at handle kontraktmængde. Vi håber selvfølgelig, at vi på den lange bane får gennemført vores ønske om at fortsætte den nuværende frie handel, men skulle det i sidste ende blive Nordic Sugar, der vinder, så er den 31. marts 2016 således sidste mulighed.

Vi er klar over, at det er en helt umulig situation for mange af jer at stå i. Skal man handle nu eller ej, og hvis man gør, hvad har man så reelt af kontraktmængde, når vi når frem til 2017 og årene frem? Men som det står i dag, er det desværre vilkårene.

Vi sidder midt i forhandlingerne, og det er derfor usædvanligt, at vi nu så åbent og detaljeret informerer om, hvad det er, der ligger på bordet af forslag. Det er forslag, der ikke er vedtaget, men vi ser os nødsaget til at gøre det, da det, som Nordic Sugar nu præsenterer, har store konsekvenser for dem, der overvejer at handle kontraktmængde her de sidste uger op til deadline den 31. marts 2016. Alle skal vide, at det er forbundet med en stor usikkerhed. Det er muligt, at mange fortsat vil handle, men vi mener, at man har krav på at kende de usikre vilkår – derfor informerer vi nu åbent.

Det er dog meget vigtigt for mig at understrege, at INTET og jeg gentager INTET er vedtaget, og vi har klart afvist at acceptere det, som Nordic Sugar nu har lagt på bordet. Vi kæmper fortsat for at bevare vores nuværende frie system, som Konkurrencerådet anbefalede tilbage i deres afgørelse i 2004, og vi fortsætter kampen på alle tangenter, undersøger alle muligheder og bruger de midler, der er nødvendige.

Hvad gør man andre steder i Europa? Det er de færreste lande, der allerede har aftaler for 2017, og desuden har man de fleste steder andelsvirksomheder, som er vanskelige at sammenligne med, men f.eks. i England, hvor man leverer til en privat sukkervirksomhed, er man enige om at fortsætte uændret i 2017 med det nuværende system med fri handel med kontrakter, tilsvarende vores. Det samme sker i Østrig.

I Nordzuckers område i Tyskland vedtog man sidste sommer et nyt system, hvor man fra 2017 kobler leveringsretten op på aktierne. Har man en aktie i Nordzucker, har man således også en leveringsret af en vis størrelse. Da man kan handle med aktier, kan man således indirekte også handle med leveringsret, dvs. kontraktmængde. Nordic Sugar argumenterer med, at man ikke kan sammenligne, da man med en aktie køber en andel af virksomheden, men jeg tør godt satse en hel del på, at værdien af aktier i Nordzucker fremover i stor udstrækning vil blive bestemt ud fra, hvor attraktivt det er at have en leveringsret og dermed en kontrakt på levering af roer. For os er dette blot et

yderligere argument for at bevare vores nuværende system med fri omsættelighed af kontrakterne. Vi vil ikke stilles ringere end vore tyske kollegaer i Nordzucker.

Det er også vigtigt at nævne, at der ikke er noget i EU's lovgivning, der kræver, at vi skal ændre vores nuværende system med ejerskab og fri omsættelighed af kontrakterne. Sukkerkvoterne forsvinder, men vores system med fri omsættelighed af kontraktmængde er noget, vi har aftalt her i Danmark mellem først Danisco dernæst Nordic Sugar og Danske Sukkerroedyrkere. Den nuværende samlede kontraktmængde i Danmark svarer til vores sukkerkvote, men det er også det eneste link.

Fremover vil kontraktmængden også have en årlig begrænsning. Det vil ikke være EU's sukkerkvote, der sætter begrænsningen, men den produktion af sukker, som Nordic Sugar ønsker i Danmark hvert enkelt år. Noget vi er helt indforstået med at acceptere. Den årlige kontraktmængde, og dermed kontrakten for hver enkel dyrker, vil fremover sandsynligvis svinge lidt op og ned fra år til år afhængig af det årlige sukkerbehov på salgssiden i Nordic Sugar, men det er også fair, og noget vi har været vant til at kunne håndtere tidligere, hvor EU også lavede årlige kvotetilpasninger.

At vores system med kontrakter er noget, vi har aftalt her i Danmark mellem Nordic Sugar og os, betyder modsat også, at vi i forhold til EU-lovgivningen ikke har noget juridisk krav på at bevare vores kontrakter. EU har således ikke tildelt os dyrkere en kontrakt/leveringsret eller en sukkerkvote, som vi ofte selv kalder det. Vi har som dyrkere en kontraktmængde og ikke en kvote.

Den danske sukkerkvote blev fra EU oprindeligt tildelt den danske stat, som efterfølgende har tildelt den til sukkervirksomheden, dvs. det der i dag er Nordic Sugar. Vi dyrkere har derfor ikke fået tildelt noget, som vi har krav på iflg. loven.

Dette skal ikke forveksles med, at Konkurrencerådet tilbage i 2004 udtalte sig om vores kontraktssystem, som jeg tidligere var inde på, og det er som nævnt også et spor, som vi arbejder med helt til bunds.

Transport af roer

Jeg vil nu gå videre til et andet stort emne i forhandlingerne. Det er transporten af roerne. Det er et emne, vi rent faktisk har brugt endnu mere tid på i forhandlingerne. Her har Nordic Sugar fremlagt forslag om, at de fremover skal stå for transporten af roerne. Noget de også selv har været ude og lufte gentagende gange i flere sammenhænge. Ved at sende transport og renselæsning af roerne i udbud og øge åbningstiderne på fabrikkerne forventer de at kunne opnå store besparelser til gavn for den samlede sukkerproduktion i Danmark.

Det vil i deres forslag fortsat være muligt for dyrkerne selv at transportere roerne, hvilket så vil blive på tilsvarende vilkår som de vognmænd, der får opgaven. Deres forslag indebærer, at alle vil få afhentet roerne op til den nuværende grænse på 80 km samt få betalt for renselæsning af roerne. Endvidere vil Nordic Sugar betale for dækning af roerne.

Til gengæld ønsker de også renere roer ind til fabrikken, hvilket betød, at de som udgangspunkt i deres forslag krævede tvungen rensning af alle roer. Det sidste kan vi ikke acceptere, da det vil kræve store ændringer hos de 40 % af dyrkerne, som i dag leverer roerne direkte uden rensning. Det vil påføre disse dyrkere store merudgifter og kræve, at de ændrer hele deres set up.

Vi er åbne for forslaget, som er positivt for en del dyrkere, især dem med lang afstand til fabrikkerne, men vi kan som nævnt ikke acceptere, at det til gengæld ensidigt rammer en stor gruppe af dyrkere, som i dag er selvkørere.

Samtidig har vi også gjort det klart, at det nuværende system med betaling af passageafgift for levering af roer i Nakskov – primært gældende for roer fra Fyn og

Langeland, skal fortsætte i en eller anden form, så længe der er behov for roerne i Nakskov. Vi kan ikke fjerne det økonomiske grundlag for disse dyrkere fra den ene dag til den anden, og det giver heller ikke mening, så længe fabrikken i Nakskov alligevel skal have tilført roer fra steder udenfor det nuværende Nakskov-område på Lolland.

Der er næppe nogen her i salen, som ikke har hørt rygter om, at transporten af roerne er et af de emner, der er i spil i forhandlingerne, så derfor informerer vi også åbent om det i dag. Jeg er klar over, at det er et følsomt emne for mange, men jeg kan her pege på det, som jeg også var inde på tidligere, at her er det en stor fordel med en bred bestyrelse, som dækker alle områder. Alle synspunkter er repræsenteret, og hvis vi på et tidspunkt når frem til ændringer, er hele bestyrelsen meget opmærksom på, at en ny løsning skal være noget, som alle kan leve med. Herunder lægger vi også vægt på, at et nyt transportsystem skal bygges op på et princip om frivillighed, således at ingen tvinges ind i noget med store omkostninger til følge. Derimod skal et nyt system udformes så attraktivt, så det over årene af frivillighedens vej vil få flere og flere til at benytte det.

Spørgsmålet om transport viser dog også med al tydelighed, hvor komplekst det er at lave en ny Brancheaftale. I sidste ende skal man have alle elementerne klar på bordet, inden man kan lave en færdig aftale.

F.eks. er der helt sikkert flere, der sidder nu og tænker, at det vil være fint med et nyt transportkoncept, hvor man får hentet roerne op til 80 km, men hvad hjælper det, når Nordic Sugar samtidig foreslår en nyt kontraktssystem, som i løbet af få år vil fjerne alle kontrakter og roedyrkning fra områderne, der ligger ud over en vis afstand fra fabrikkerne. Tingene hænger sammen, og derfor er det svært at sige, om noget er godt eller skidt, før alt er på plads. Der er dog ingen tvivl om, at den gordiske knude i forhold til at nå en aftale ligger i spørgsmålet vedr. ejerskab og handel med kontrakter. Får vi løst det punkt, tror jeg også, at vi kan nå i mål med resten, selvom det dog ikke ligger lige på den flade hånd at få resten på plads.

Andre elementer i forhandlingerne

Inden jeg kommer til afslutningen på min beretning, vil jeg kort nævne, at vi naturligvis har været inde over mange andre elementer i forhandlingerne om en ny Brancheaftale for 2017 og frem. Det er f.eks. vedrørende kontraktmængder og vilkår, hvis man leverer over eller under sin kontrakt. Vedrørende betaling for roerne – både betalingstidspunktet og naturligvis også selve roeprisen. Desuden er der prisen på roefrø, hvor vi klart har meddelt, at der skal findes en løsning på det nuværende system, hvor Nordic Sugar på den ene side kræver at have monopol på salg af roefrø, mens de på den anden side også sætter prisen på roefrøet – dette kan ikke fortsætte. Det er et af de emner, vi har sat stor fokus på fra vores side.

Disse og de andre elementer vil jeg ikke komme nærmere ind på. Dels er der ingen aftale på noget endnu, dels er det en del af forhandlingerne. Det er kun de omtalte to emner vedr. ejerskab og handel med kontrakter samt transport, som vi har fundet det nødvendigt at uddybe, sådan som situationen står. Det er uden tvivl også nogle af de emner, som I sidder med spørgsmål og kommentarer til. Jeg kan kun opfordre til, at man træder frem og tager mikrofonen, hvis man har noget på hjertet, når vi åbner for debatten om lidt.

9. Afslutning

Jeg er nu kommet til afslutningen på min beretning, og konklusionen er, at vi står midt i en udfordrende tid for roedyrkingen og sukkerproduktionen. Vi står lige på tærsklen til den største ændring i 50 år i vores markedsvilkår for roe- og sukkerproduktionen i EU med fjernelsen af sukkerkvoterne og mindsteprisen på roerne. Konkurrencen er skærpet, og vi vil uden tvivl se en forøgelse af sukkerproduktionen i EU og et pres på priserne, men vi ryster ikke på hånden – vi er klar til at tage udfordringen op! I den netop afsluttede 2015-kampagne ender vi iflg. en foreløbig opgørelse på en 4. plads i CIBE over lande med det højeste sukkerudbytte pr. ha. Så langt har vi aldrig været oppe på listen før – så selvfølgelig skal vi fortsat have roe- og sukkerproduktion i Danmark.

Det samme fornemmer jeg også, er Nordic Sugars indstilling. Og her er det vigtigt, at vi fortsat arbejder på det som et fælles projekt. Vi er afhængige af hinanden, og den ene part kan ikke gøre noget, hvis ikke den anden er med. Det er som med et ægteskab, hvor vi hænger sammen på godt og ondt, men som i alle frugtbare ægteskaber er det vigtigt, at der er en balance og ligeværdighed mellem parterne. Det er vigtigt at lytte til hinanden og tage hensyn, ellers bliver resultatet ikke godt i længden. Det hjælper ikke, at den ene part kun har sine egne ideer i tankerne og glemmer at lytte til, hvad der er vigtigt for den anden.

Jeg er dog sikker på, at vi nok skal findes et fælles fodslag igen og nå frem til en ny Brancheaftale fra 2017. Det vil være fornuftigt men også nødvendigt, da EU's markedsordning siger, at der *skal* være en Brancheaftale. På den ene eller anden vis skal vi derfor nå frem til en aftale.

Fra roedyrkernes side er vi altid klar til at stille op og dyrke de roer, der er marked for. Det har altid været vores indstilling, og kan vi ved fælles hjælp bevare det store engagement, som dyrkerne altid har udvist, når det kommer til roerne, kan vi nå langt.

Et stort engagement er funderet på mange ting. Nogle ting kan have stor betydning uden at det indebærer de store udgifter for Nordic Sugar, mens andet – og her tænker jeg især på roepriisen – kræver, at vores aftager af roerne får tegnebogen op af lommen. Hvor mange sedler, der skal tages op, afhænger af året og de givne omstændigheder, men det er her vigtigt for os, at vi ligestilles med andre roedyrkere omkring os. Her fra foreningen går vi naturligvis efter altid at opnå de bedste vilkår og den højest mulige roepriis, som ikke skal være mindre end afregningen til vores tyske kollegaer i Nordzucker – det er et godt sammenligningspunkt.

Tak til Nordic Sugar for samarbejdet, og for at I vil lave vores roer til sukker. Det er I bedst til, mens vi bedst ved, hvordan man dyrker roerne.

Tak til Agricentret og alle medarbejderne på fabrikken.

Tak til alle samarbejdspartnere og pressen. En særlig tak til bestyrelsen og sekretær Klaus Sørensen for godt samarbejde i årets løb.